

Axel Ivan Pedersen: Det fremgår af den betænkning, som udvalget vedrørende lovforslaget om almindelig omsætningsafgift har afgivet, at dette udvalg har drøftet huslejespørgsmålet, og at der i udvalget er opnået enighed om visse ændringer i lejeloven, nemlig at der ved genudlejning åbnes adgang for lejeforhøjelse, og at kredsen af de kommuner, hvor lejefastsættelsen er fri, udvides. I konsekvens heraf har den højtærede boligminister fremsat sit forslag om ændringer i lejeloven. Det forekommer mig vanskeligt at få øje på, hvilken betydning denne lov vil få for den økonomiske situation, og det er mig magtpåliggende at slå fast, at denne adgang til lejeforhøjelse er udtryk for ønsker og krav fra de forligspartnere, som hører til oppositionen her i salen.

Jeg har villet fastslå denne kendsgerning og ønsker samtidig over for det ærede medlem hr. Aksel Larsen at gøre opmærksom på, at han i nat gjorde sig skyldig i endnu en urigtig påstand, da han sagde, at de almennyttige boligselskaber havde sagt, at regeringen var villig som en pige i maj, når det gjaldt husleje problemer. Det var ikke disse boligselskabers ledelse, der fremsatte denne udtalelse, men derimod Danmarks Lejerforbunds formand, hr. Hans Andersen, der som bekendt holder lige så meget af lyrik som af saglighed, og det var ikke om regeringens villighed, han udtalte sig på et møde i Århus, men derimod om mig som socialdemokratiets ordfører i boligspørgsmål. Jeg er imidlertid ikke i tvivl om, at det er oppositionens hensigt at få taget indledende skridt til en afspænding i forskellen mellem huslejen i den gamle og den nye boligmasse. Det er blot et spørgsmål, om en sådan fremgangsmåde som den, der her anvendes, må anses for at være den mest hensigtsmæssige, eller om den ikke tværtimod vanskeliggør en virkelig konstruktiv huslejepolitik, et problem, som, således som det også fremgår af den højtærede boligministers fremsættelsestale og ministerens indlæg i debatten i går, er til overvejelse i et internt udvalg, som endnu ikke er færdigt med sine overvejelser.

Selve lovforslaget giver ikke anledning til mange bemærkninger. Det rører ikke ved princippet om lejerbeskyttelsen, og nogen

anledning til strengere adfærd over for lejerne fra husejernes side giver forslaget ingen anledning til, heller ikke i tofamilieshuse, der indtager en særstilling i lejelovgivningen. Vedrørende spørgsmålet om husleje-forhøjelse i tofamilieshuse finder jeg anledning til at sige, at en logisk konsekvens af forhøjelsen af lejen i den lejlighed, der lejes ud, må være en forhøjelse også af lejeansættelsen af ejerens egen lejlighed, hvilket formentlig de respektive ligningsmyndigheder er opmærksom på.

Derudover ønsker jeg at sige, at jeg går ud fra, at den adgang til lejeforhøjelse, som nu gives, og som ikke kan gives, hver gang der er tale om lejerskifte, i øvrigt er underkastet lejelovens almindelige bestemmelser; jeg tænker her bl. a. på bestemmelsen i § 113, stk. 6, om ejendomme, hvis opførelse er påbegyndt før 1890. Bemærkningerne til lovforslaget giver anledning til en sådan antagelse.

Endelig skal jeg udtale et ønske om, at man ved lovens administration ude i kommunerne er opmærksom på, at det i forslaget udtrykkelig er fastslået, at forhøjelsen højst kan udgøre 25 pct. med den graduering, der nu engang er aftalt, og jeg beder om, at huslejenævnene ikke giver til-ladelse til den fulde forhøjelse, medmindre der ved genudlejning er skabt en bedre udnyttelse af lejlighederne. Det vil bl. a. sige, at der tages videst muligt hensyn til familier med børn, en tanke, som Københavns overborgmester, hr. Urban Hansen, har gjort sig til talsmand for, og som jeg også håber oppositionen kan tiltræde, i tiltro til, at deres ønske om denne lovgivnings gennemførelse er dikteret af ønsket om en bedre udnyttelse af den gamle boligmasse, selv om jeg med en vis beklagelse må tage til efterretning, at oppositionen tabte interessen for de store lejligheder, da disse blev inddraget i forligsdrøftelserne.

Under de foreliggende omstændigheder og fordi lovforslaget er et led i det politiske forlig, kan vi fra socialdemokratiets side medvirke til dets gennemførelse, selv om vi gør det uden særlig begejstring. Jeg må i øvrigt mene det rimeligt, at det udvalg, som behandler lovforslaget om den almindelige omsætningsafgift, får også det her foreliggende lovforslag til behandling.